

Elżbieta Choińska

Lubiszewo, pow. Tczew. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 5, 194-195

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kobiecych odkryto srebrne kolczyki zdobione filigranem i granulacją, duże paciorki srebrne - puste w środku, ciemnoszielone paciorki szklane - cylindryczne z wtopioną blaszką złotą, paciorki ze szkła przejrzystego, paciorki gliniane, malowane, duże paciorki z fluorytu i innych kamieni półszlachetnych, pierścionki brązowe i srebrne często zdobione, kabłączki skroniowe z brązu, ołowiu i cyny.¹ W grobach nęskich znajdowały się ostrza włóczni, oszczepów, toporki, groty strzał, brązowe sprząski do pasa, osetki, wiadra.²

W obu rodzajach pochówków z przedmiotów codziennego użytku wymienić należy noże żelazne, w wielu wypadkach z fragmentami zachowanej rękojeści i resztkami zdobionych pochewek /akóra z blachą brązową.³ Groby dziecięce posiadały skromniejsze wyposażenie - głównie były to drobne paciorki w niewielkiej ilości.⁴ Jedynie w dwóch grobach znaleziono grzechotkę glinianą z guzami i glinianą ozdobę - zabawkę ? w kształcie dziewięcioramiennej gwiazdy z dużym otworem w środku.⁵ Obydwa przedmioty posiadają polewę.⁶ W 6 grobach odkryto całe naczyńka gliniane /umieszczone podobnie jak wiadra w ekolicy nóg.⁷ W 15 grobach w skład wyposażenia wchodziły również monety.⁸

Badania będą kontynuowane.⁹

LUBISZEWÓ, pow. Tesev
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Elżbieta Chojńska.¹⁰
Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku.¹¹
Pierwszy sezon badań. Przypuszczalnie grodzisko i podgródzie /IX-X w.¹²/

W świetle źródeł pisanych w XII w.¹³ w Lubiszewie mieścił się gród kasztelański, a w XIII w.¹⁴ stacja księstwa dzielnicowego księcia Sambora II.¹⁵ Stanowisko określane w starszej literaturze przedmiotu jako "dolny zamek", znane z odkryć powierzchniowych, począwszy od XIX w.¹⁶, użytkowane jest na dwuczłonowym wzniesieniu położonym ok. 1 km na południowy wschód od Lubiszewa, wśród podmokłych łąk.¹⁷ Od początku XX w.¹⁸ było ono niszczone przez eksploatację piasku.¹⁹ W 1973 r. zostało zalane wodą do 2 m wysokości w związku z zagospodarowaniem terenu przeznaczonym dla hodowli ryb.²⁰

Prace ratownicze objęły obydwie części obiektu oraz domniemaną fosę i podnóże wzniesienia w miejscu przypuszczalnej przeprawy przez bagno.²¹

Na mniejszym z części stwierdzono występowanie warstwy wczesnośredniowiecznej, warstwy kulturowej z dwoma jamami osadniczymi za-

wierającymi ceramikę górą obtaczaną, przedliki gliniane, kości zwierzęce i węgiel drzewny.²

Na większym natomiast skłonie uchwycono ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego w postaci ceramiki górą obtaczanej występującej w humusie, a w następnej warstwie ceramikę pucharów lejkatych oraz odłupki krzemienne.³ Na podobną stratyografię natrafiono w fosie, gdzie oprócz tego odkryto fragment dużego skupiska kamieni o funkcji nieokreślonej ze względu na obecny stan badań.⁴ U wylotu ewentualnej przeprawy, odsłonięto w torfie górną warstwę konstrukcji z bierwion drewnianych stanowiącej zapewne pozostałość pomostu lub też umocnień brzogowych.⁵

Ceramika górą obtaczana odkryta na stanowisku pozwala datować je na IX do poł. X w.⁶ Wyniki badań nie potwierdziły na razie poglądu o obronnym charakterze osadnictwa.⁷

ŁĄCZYNO STARE, pow. Przasnysz Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadzili: dr Lechosław Białut
i mgr Ludmiła Długopolska.¹ Finansowało PMA
w Warszawie.² Czwarty sezon badań.³ Cmentarzysko z grobami w obudowach kamiennych /drugą połowę XII w.⁴ i drugą połowę XIII w.⁵

Na terenie cmentarzyiska badanego uprzednio w roku 1960,⁶ 1961 i 1970, przeprowadzono prace mające na celu ostateczne ukończenie badań.⁷ W rezultacie przeprowadzonych prac w północnej części cmentarzyiska, między jego skrajem, a terenem zbadanym w 1960 i 1961 r.⁸ odkryto dwa zniszczone groby obstawowe zawierające pochówki kobiece.⁹ Były one sorientowane głowami na północny-zachód.¹⁰ W grobie 67/71 znaleziono brązowy platerowany kbelczek skroniowy a w grobie 68/71 nóż żelazny w pochwie skórzanej oraz cynowy kbelczek skroniowy.¹¹

ŁOBZANY, pow. Łobez Konserwator Zabytków Archeologicznych w Szczecinie
Stanowisko I

Badania prowadził mgr Maciej Czarnecki.¹
Finansował WKZ w Szczecinie.² Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna.³

Stanowisko leży około 1,5 km na północno-wschód od Łobzan na prawym /zachodnim/, wysokim terenie pierwotnej doliny Regi, wyrodowanej w gliniasto-żwirowych akumulatach lodowcowych.⁴ Zostało odkryte